

Naziv predmeta: **OSNOVE USTAVNOG PRAVA**
Nositelj: DR. SC. ZVONIMIR LAUC / DR. SC. STIPE IVANDA
ECTS: 9

Okvirni sadržaj kolegija

1. TEMELJNA PITANJA USTAVNOG PRAVA; 1.1. Predmet, metode i odnos ustavnog prava i političkih znanosti; 1.2. Ustavno pravo kao grana prava i njegovi izvori; 1.3. Ustav kao temeljni izvor ustavnog prava
2. O USTAVU; Pojam, svojstva, klasificiranje, donošenje, revizija; Ustav i društveni razvoj - kauzalni i teleološki aspekti
3. POJAM I RAZVITAK USTAVNE VLADAVINE; 2.1. Ustavna vladavina; Prvi pisani ustavi; Prirodno pravo i uspostavljanje ustavnog poretka; Dioba vlasti; 2.2. Poredbeni pregled razvoja ustavnosti u Velikoj Britaniji, SAD i Francuskoj; 2.3. Uspostava ustavne vladavine u Republici Hrvatskoj; 2.4. Uspostava samostalnosti i suverenosti Republike Hrvatske
4. ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA I TEMELJNIH SLOBODA; 3.1. Povijesni razvoj; 3.2. Razvitak ustavne zaštite prava i sloboda čovjeka i građanina; 3.3. Osobne slobode i prava, političke slobode i prava, gospodarska, socijalna i kulturna prava; 3.4. Međunarodni standardi prava čovjeka; 3.5. Zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda u okviru Vijeća Europe - Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda; 3.6. Ljudska prava i temeljne slobode u hrvatskom ustavnom uređenju
5. NAČELO USTAVNOSTI I ZAKONITOSTI I OBLICI NADZORA; 4.1. Temeljni pojmovi; 4.4. Ustavni sud Republike Hrvatske - izbor, ustrojstvo i djelokrug; 4.5. Politički utjecaj Ustavnog suda; 4.6. Pučki pravobranitelj
6. TEMELJI DRŽAVNE VLASTI; 5.1. Nastanak i razvitak teorija o narodnom suverenitetu; 5.2. Predstavnička vladavina; 5.3. Oblici neposrednog odlučivanja
7. IZBORNI SUSTAV - TEMELJNA NAČELA I INSTITUTI IZBORNOG PRAVA; 6.1. Pojam izbornog sustava; Aktivno i pasivno biračko pravo; Jednako i nejednako biračko pravo; 6.2. Utvrđivanje izbornih rezultata; 6.3. Dopuna predstavničke demokracije i drugim oblicima neposrednog odlučivanja
8. HRVATSKI IZBORNI SUSTAV; 7.1. Temeljna načela i instituti hrvatskog izbornog sustava; 7.2. Izbor Predsjednika Republike; 7.3. Izbor zastupnika u Hrvatski Sabor; 7.4. Izbor zastupnika u predstavnička tijela jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave
9. TEMELJNA PITANJA USTROJSTVA DRŽAVNE VLASTI; 8.1. Predstavnička tijela - struktura, ustrojstvo, funkcije; 8.2. Ustrojstvo rada i djelatnost predstavničkih tijela; 8.2. Razlikovanje državnih funkcija i ustrojstvo vlasti; Upletanje izvršnih tijela u zakonodavnu funkciju; 8.3. Ustrojstvo i funkcije izvršne vlasti; 8.4. Ustrojstvo i djelovanje sudbene vlasti
10. NAČELO DIOBE I NAČELO JEDINSTVA VLASTI I OBLICI NJIHOVE PRIMJENE; 9.1. Ustrojstvo i dioba vlasti; 9.2. Sustav parlamentarne vlade; 9.3. Sustav predsjedničke vlade; 9.4. Polupredsjednički sustav; 9.5. Sustav skupštinske vlade
11. USTROJSTVO VLASTI REPUBLIKE HRVATSKE; 10.1. Prema Ustavu iz 1990. - polupredsjednički sustav; 10.2. Prema Promjenama Ustava iz 2000 i 2001. - parlamentarni sustav; 10.3. Hrvatski sabor; 10.4. Vlada RH; 10.5. Predsjednik Republike; 10.6. Sudbena vlast; 10.7. Lokalna i regionalna (područna samouprava)
12. SLOŽENE DRŽAVE I DRŽAVNE ZAJEDNICE; 11.1. Pregled povijesnog razvitka; 11.2. Moderna federalistička teorija; Razlikovanje konfederacije i federacije;

Opća i posebna znanja koja se stiču navedenim predmetom, njegova veza s drugim predmetima studija te njihov doprinos za daljnje pravno obrazovanje

Znanja o društvenom razvitku (individualni, ekonomski, organizacijski, kulturalni) i o ustrojstvu države i društva, te o mjestu i ulozi ustavnog prava u lege artis i bona fide interpretaciji propisa. Prepoznavanje ustava kao ključnog političkog i društvenog projekta, kojim se definira vizija i misija konkretnih zajednica. Posebna znanja se odnose na nastanak, odabir i razvitak političkih institucija. Također akcent je na temeljnim vrijednostima i načelima, koje se mjere putem ostvarivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda. Općenita i posebna znanja odnose se na procese nastajanja i razvitka ustava i drugih relevantnih dokumenata, kako međunarodnih, tako i nacionalnih. U procesima globalizacije, tranzicije, integracija i diferenciranja, ustavno pravo postavlja najvažnija pitanja i daje odgovarajuće odgovore.

Ustavno pravo je okvir za sve ostale predmete, ali nije im nadređen. Bliska veza ovog predmeta je sa Međunarodnim pravom, Upravnim pravom i dr. kolegijima.

Kao jedan od temeljnih predmeta u studiranju prava, ustavno pravo otvara studentu svijet interpretacije prava, koja mora biti holistička, kauzalna i teleološka. Kako za predmet ima političke institucije, kroz ustavno pravo student, metodama kao što su povijesna, komparativna, analiza sadržaja i dr. interpretiranju pristupa i induktivno (case study) i deduktivno.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Predavanja, seminari, vježbe, konzultacije, kolokvij, izlaganje i obrana seminarskih radnji, sudjelovanje u radionicama, prezentacijama i sl. te ispit

Obvezna literatura:

SOKOL, Smiljko. SMERDEL, Branko. Ustavno pravo, Pravni fakultet, Zagreb, 2006.

Pozitivni propisi:

Ustav Republike Hrvatske, NN br. 41/2001 (pročišćeni tekst) i NN br. 55/2001 (ispravak), pročišćeni tekst NN 76/2010 i 85/2010.

Način polaganja ispita

usmeni ispit